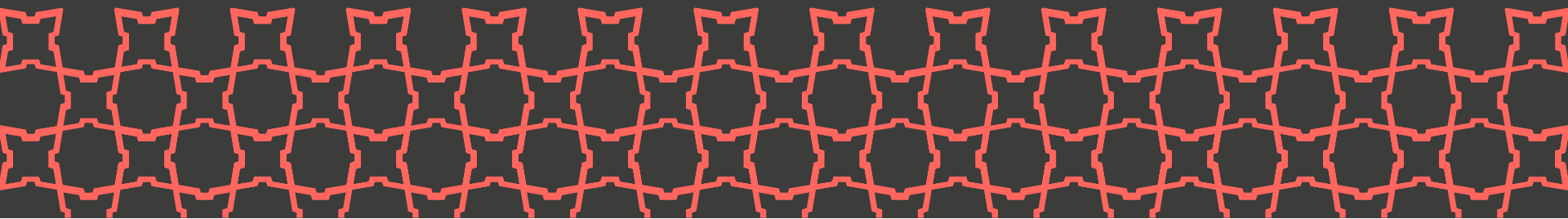

FORT

Advokaadibüroo
Law Office

FORT

Advokaadibüroo
Law Office

Avaliku sektori IT-teenuste hankimise ühisplatvormi lahenduse teostatavuse õigusanalüüs

Kokkuvõte 15.11.2021

Merit Lind

vandeadvokaat, partner

tel:+372 55 599 784

e-post:

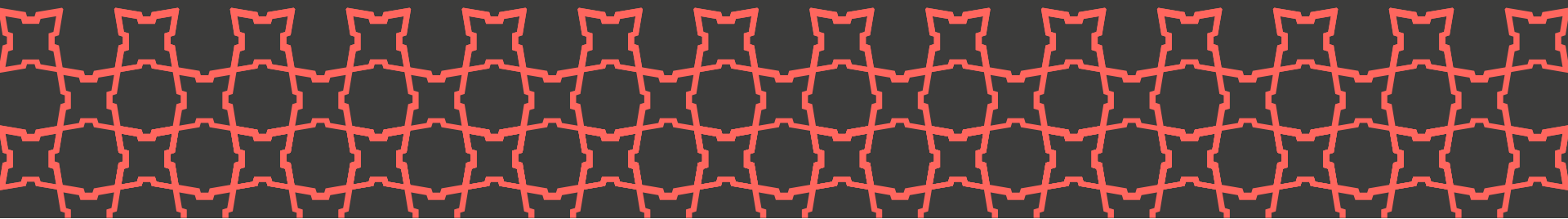
merit.lind@fortlegal.com

Katrin Alliksaar

nõunik

Helery Maidlas

jurist

Kokkuvõte välisriikide lahendustest

- Kesksel kohal on hanke ettevalmistav faas, et platvormile lisatavad teenused oleksid kooskõlas hankijate vajadustega, kajastaksid ka turuolukorda ning et raamlepingu, DHS-i ja hankelepingute tingimused oleksid adekvaatsed ja teenuste hankimise edasine protsess optimaalne. Hanke ettevalmistamise faasil on määrav tähtsus hankelepingu eseme kindlaksmääramiseks ning hankemenetluse protsessi kujundavate otsustuste tegemiseks.
- E-poe sarnane lihtne ostmise võimalus (nii-öelda *click-and-buy* lahendus) on kasutusel üksnes väga piiratud juhtudel ja peamiselt toimib see vaid ühe pakkujaga raamlepingute puhul.
- Mida rohkem paindlikkust ja lahtisi tingimusi soovitakse raamlepingu sõlmimisel jätta, seda kaugemale liigutakse *click-and-buy* lahendusest.

Mudeli aluseks olnud põhimõtted

- Turuplats peab edendama innovatsiooni.
- Turuplats peab soodustama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist IT-teenuste pakkumisel.
- Turuplats peab olema pakkuja ja lõppkasutajate (hankijate) jaoks võimalikult väikese halduskoormusega.
- Turuplatsi kasutamine peab pakkuja ja lõppkasutajate (hankijate) jaoks olema lihtsam, kiirem ja mugavam kui praegune olukord.
- Turuplats peab arvestama kasvu ja laienemise ootusega.

Kokkuvõte õigusanalüüsist

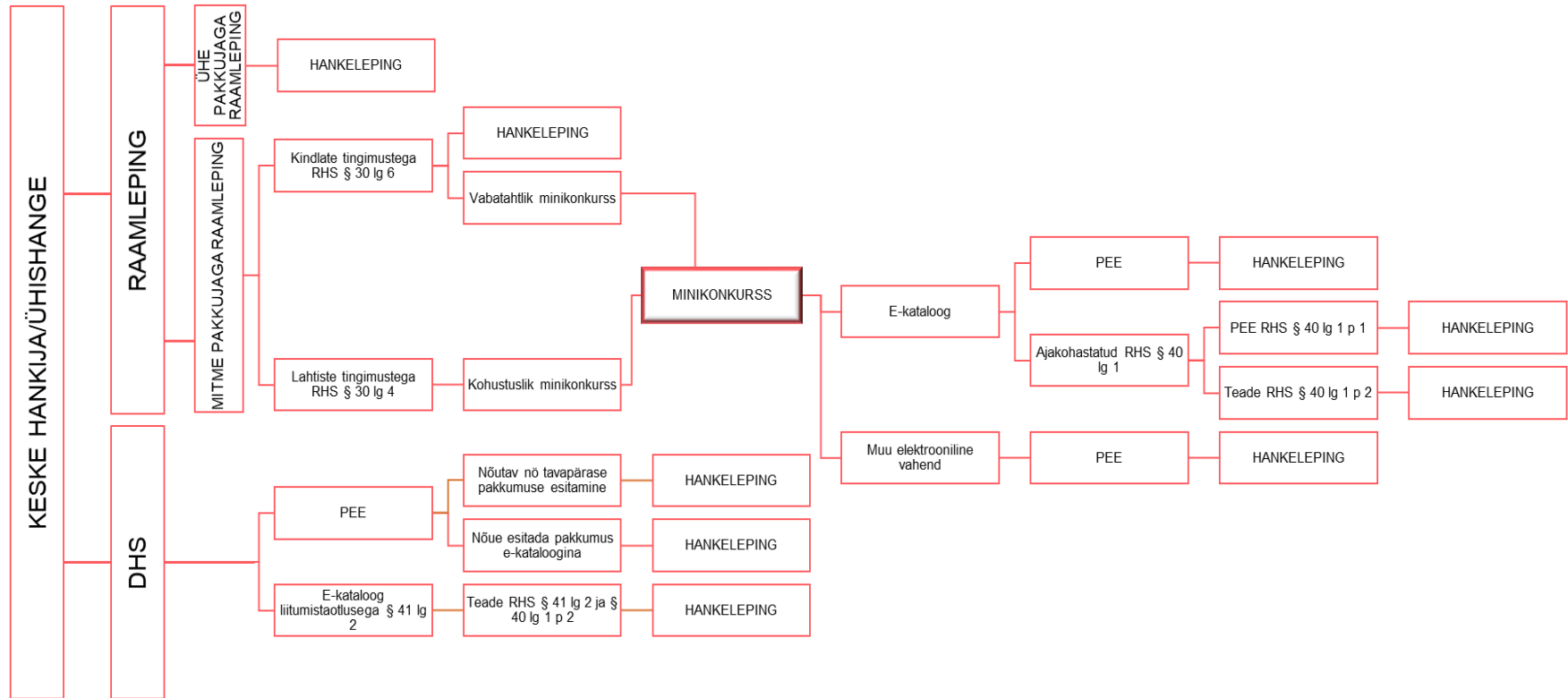
- Loodav turuplats **peab sobituma riigihankeõiguse raamistikku** ning avaliku sektori potentsiaalseid ostumahtusid arvestades pole võimalik kujundada sellist turuplatsi, kus ostude tegemine oleks võimalik ilma riigihanget korraldamata ning riigihangete seaduse ja riigihangete direktiiviga arvestamata.
- Analüüsis kirjeldatud turuplatsi mudel põhineb **riigihangete konsolideerimisel**, kus turuplatsi operaator korraldab teiste hankijate eest hanked, teeb ettevõtjate pakutavad **teenused turuplatsi kaudu kättesaadavaks** ning hankijad saavad turuplatsilt neid teenuseid osta. Teenuste väljavalimiseks loob operaator **filtrite süsteemi**.
- Analüüsis kirjeldatud turuplats saab toimida kahe põhilise mudeli alusel, milleks on **raamlepingu mudel** ja **dünaamilise hankesüsteemi mudel**.

RIIGIHANKEÕIGUSLIK SKEEM (VALIKUD)

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

PEE – pakkumuse esitamise ettepanek

AS IS MITME PAKKUJAGARAAMLEPINGU PROTSESSISKEEM (piiratud menetlus)

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

1. HANKIJA KOOSTAB RHADi

- Eseme piiritlemine
- Osadeks jagamise otsustus
- Hankelepingu sõlmimise korra määramine:
 - (1) hankelepingu tingimused on määratud → otseleping või minikonkurss;
 - (2) hankelepingu tingimused on lahtised → minikonkurss
- Kui minikonkurss:
 - (1) e-kataloog, kas ajakohastatud või mitte (kui ajakohastatud, kas pakkumuse esitamise ettepanek või teade);
 - (2) muu vahend → PEE
- Eeldatava maksumuse määramine

2. HANKIJA AVALDAB HANKETEATE

3. PAKKUJA ESITAB HANKEPASSI

- Ja muud RHADis nõutud dokumendid kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalif. tingimustele vastavuse kontrolliks

4. HANKIJA KONTROLLIB PAKKIJATE KÕRVALDAMISE ALUSTE PUUDUMIST JA KVALIF. TINGIMUSTELE VASTAVUST HANKEPASSI ALUSEL

5. HANKIJA TEEB PAKKUMUSE ESITAMISE ETTEPANEKU (kui RHADis otsustati e-kataloogi nõuda, siis nõuab e-kataloogi esitamist)

6. PAKKUJA ESITAB PAKKUMUSE (kui nõutud, siis e-kataloogina)

7. HANKIJA KONTROLLIB PAKKUMUSTE VASTAVUST, RAKENDAB HINDAMIS-KRITEERIUMEID, SELGITAB VALJA EDUKAD PAKKUMUSED

11. HINDAMISKRITEERIUMITE RAKENDAMINE

Kui pidi või valis korraldada minikonkursi, siis teeb kõrvaldamise aluste päringu

10.1 KUI PEAB VÕI ON VALITUD KORRALDADA MINIKONKURSS

- (1) kui PEE → pakkuja esitab pakkumuse → hankija kontrollib vastavust → liigub etappi nr 11
- (2) kui teade, siis:
 - hankija teatab esitatud e-kataloogidest info kogumise aja;
 - hankija kogub vajaliku teabe pakkumuse koostamiseks ja esitab pakkujaile kinnitamiseks;
 - liigub etappi nr 11

10. RAAMLEPINGU ALUSEL HANKELEPINGU SÕLMIMISE PROTSESS

- Minikonkurssi ei pea korraldama:
 - (1) kindlaksmääratud tingimused → liigub etappi nr 11;
 - (2) potentsiaalselt ka ajakohastamata e-kataloog → liigub etappi nr 11
- Kui peab või on valinud korraldada minikonkursi:
 - (1) ajakohastatava e-kataloogiga → kas PEE või teade → vt p 10.1;
 - (2) muu vahend → PEE → vt p 10.1.

9. HANKIJA SÕLMIB PAKKIJATEGA RAAMLEPINGU

8. HANKIJA KONTROLLIB SISULISELT EDUKATE PAKKIJATE SUHTES KÕRVALDAMISE ALUSTE PUUDUMIST JA KVALIF. TINGIMUSTELE VASTAVUST

12. HANKIJA JA PAKKUJA SÕLMIVAD HANKELEPINGU

13. HANKELEPINGU HALDAMINE

Värvide selgitused:

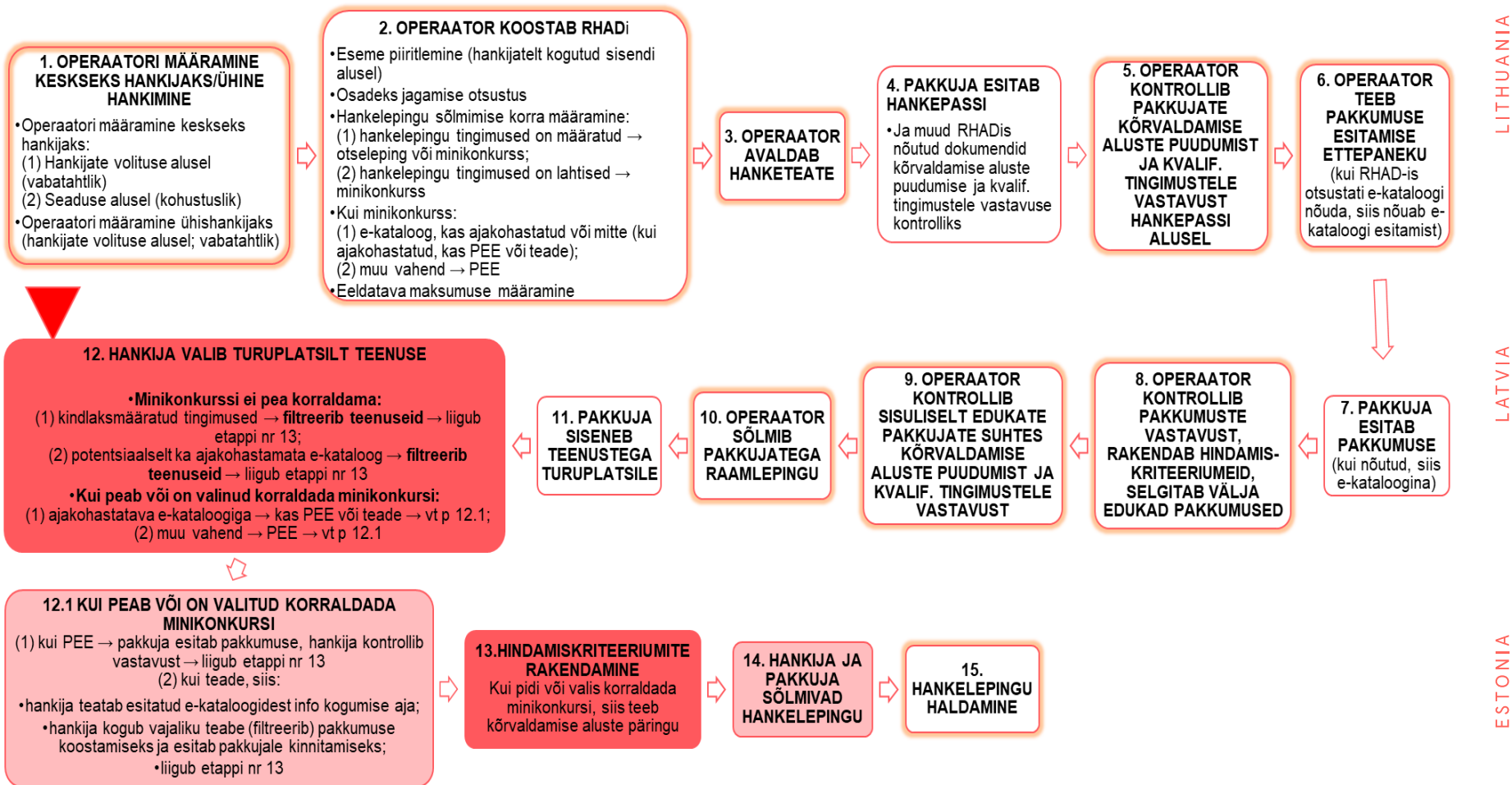
Hankija tegevused

Hankija ja pakkuja tegevused

Pakkuja tegevused

PEE – pakkumuse esitamise ettepanek

TO BE MITME PAKKUJAGA RAAMLEPINGU PROTSESSISKEEM (piiratud menetlus)

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

PEE – pakkumuse esitamise ettepanek

Hankija siseneb aktiivsesse hankemenetlusse selles etapis ning siit algavad tema tegevused

Värvide selgitused:

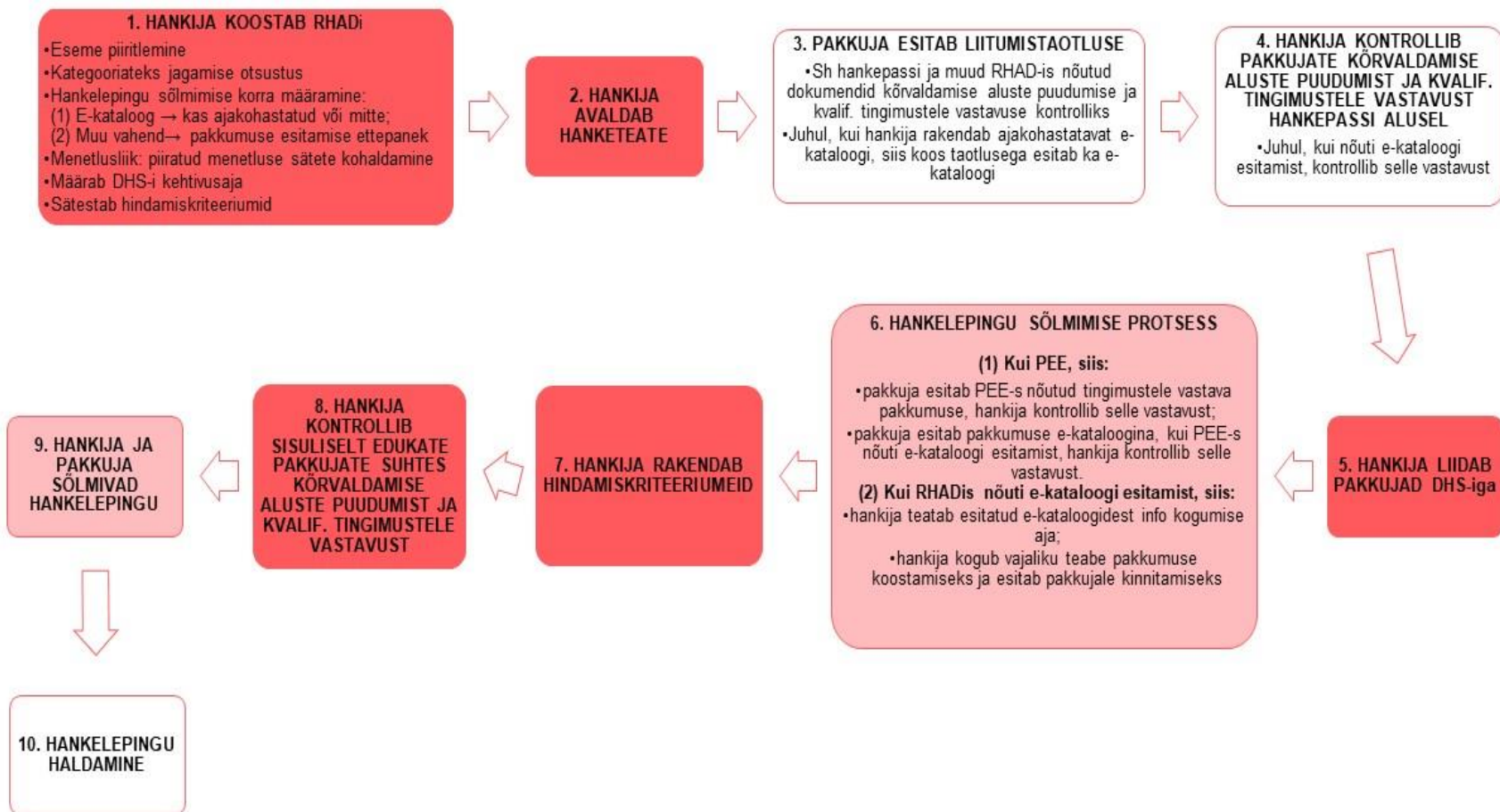
Hankija tegevused

Hankija ja pakkuja tegevused

Pakkuja tegevused

Operaatori tegevused

ASIS DÜNAAMILISE HANKESÜSTEEMI PROTSESSISKEEM

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

Värvide selgitused:

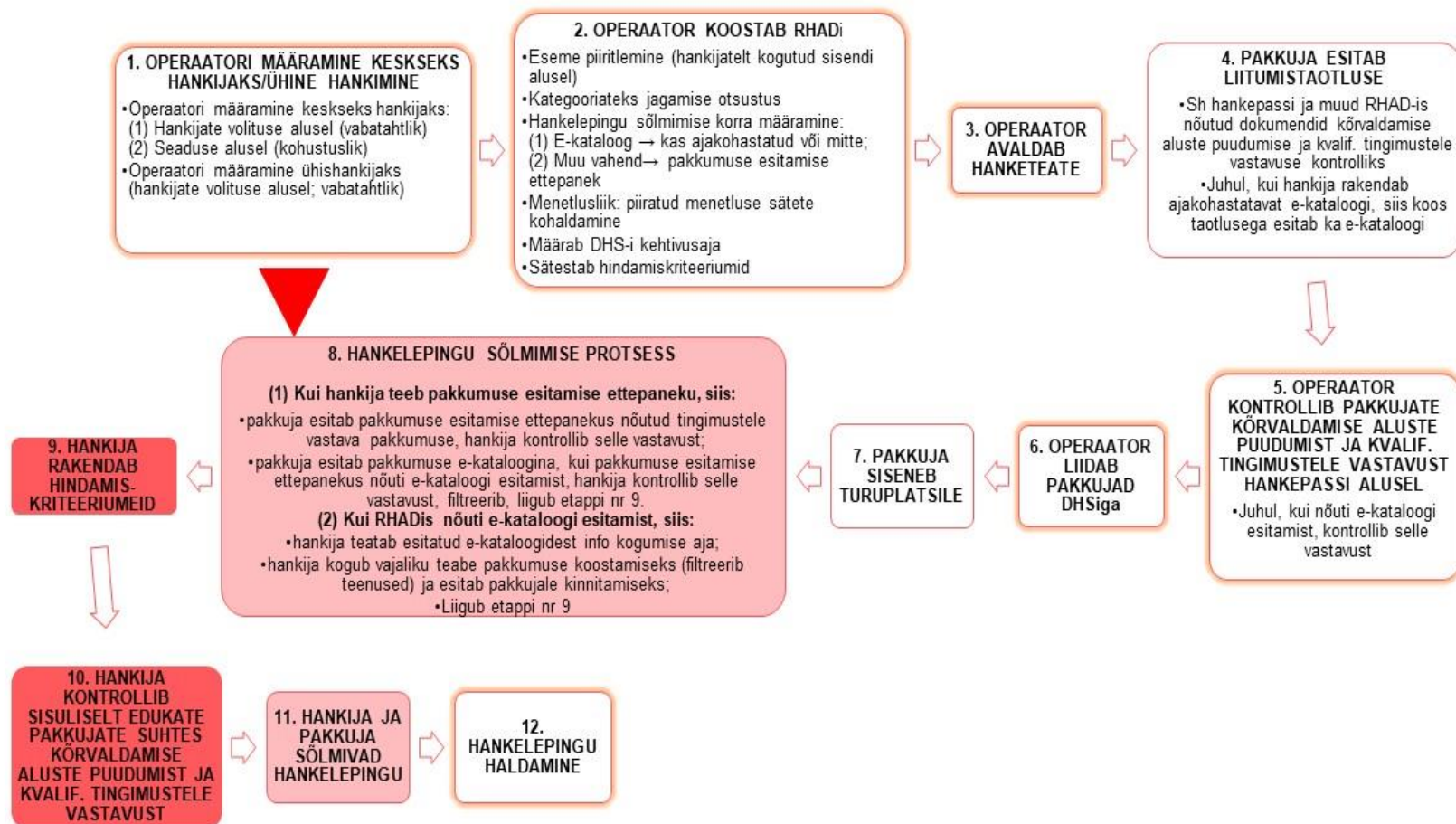
Hankija tegevused

Hankija ja pakkuja tegevused

Pakkuja tegevused

PEE – pakkumuse esitamise ettepanek

TO BE DÜNAAMILISE HANKESÜSTEEMI PROTSESSISKEEM

Kitsaskohad sujuva turuplatsi lahenduse loomisel

- Keskse hankija (operaator) kasutamist ei saa kõigile hankijatele kohustuslikuks teha → võimalik on keskse hankija kasutamine vabatahtlikkuse alusel või ühishangete korraldamine.
- Kohustus raamlepingu ja DHS-i eset piiritleda ja piisava täpsusastmega kirjeldada → eeldab hankemenetluse ettevalmistamisel hankijate vajaduste kaardistamist.
- Kohustus korraldada minikonkurss, kui hankelepingute tingimusi ei ole raamlepingus võimalik täpselt kindlaks määrata → tuleb leida tasakaal tehniliselt mugava lahenduse ja riigihankeõiguse järgimise vahel.
- Pakkumuse ajakohastamine on õiguslikult piiratud → peab mahtuma kas hankelepingu muutmise lubatavuse piiridesse ja/või teatud ulatuses võimalik kasutada ajakohastatavat e-kataloogi (mis eeldab täiendavat suhtlust hankija ja pakkuja vahel).
- Kohustus pakkumusi hinnata ja selgitada välja võitja → tuleb rakendada hindamiskriteeriume.
- Kohustus kontrollida minikonkursi puhul enne hankelepingu sõlmimist uuesti (ja DHS-i puhul alati) sisuliselt pakkuja suhtes kõrvaldamise aluste puudumist → hankijate jaoks n-ö lisasamm enne teenuse ostmist.
- Raamlepingu puhul on piiratud pakkujate jooksev liitumine turuplatsiga → võib piirata kõige uuemate teenuste hankimist.